

Begrunnelse for utdeling av Prisen til fremme av ytringsfriheten i psykisk helsevern – 2003.

Bakgrunn:

Prisen til fremme av ytringsfriheten i psykisk helsevern deles ut til en person, institusjon eller organisasjon som har utmerket seg gjennom sitt arbeid med å aktualisere retten til den frie ytring samt betingelsene for dette i psykisk helsevern som system og den praksis som finner sted der. Prisvinneren bør også pekt på forslag til endringer som kan ivareta en grunnleggende respekt for mennesket, dets integritet og rett til ytring, medbestemmelse og deltakelse i behandlingssamarbeidet. Prisen deles ut årlig og består av en prissum på kr.10.000,-. Prisen vil bli utdelt i forbindelse med et årlig seminar som har den hensikt å skape oppmerksomhet rundt den enkelte prismottaker og prisens formål.

Om årets prisvinner:

Historien viser mange eksempler på krenkende og uverdigg behandling av enkeltmennesker og grupper av mennesker innen psykisk helsevern. Rettigheter knyttet til den frie ytring, rett til organisering og grunnleggende menneskerettigheter er og blir daglig satt på spill. Prisen til fremme av ytringsfriheten innen psykisk helsevern har til hensikt å rette oppmerksomheten mot og sikre vilkårene for den frie ytring på et bredt grunnlag både innen psykisk helsevern og i forhold til en samfunnspolitisk kontekst. I dette arbeidet deltar et mangfold av enkeltpersoner, grupper og organisasjoner. Årets pris tildeles en organisasjon som ble startet 3. september 1978 av initiativtaker Øistein Winje. Winje hadde selv pasienterfaring fra det psykiske helsevern og fremholdt betydningen av en sterk og nasjonal interesseorganisasjon på feltet. Høsten 1978 deltok 150 mennesker på stiftelsesmøtet til Norsk Forening for Mental Helse som i dag heter Mental Helse Norge. I jubileumsåret 2003 har Mental Helse Norge mer enn 7000 medlemmer og har nærmere 200 lokallag i våre 19 fylker.

Prisen tildeles Mental Helse Norge for deres konsekvente, uredde og uutholdelige kamp for åpenhet omkring psykiske lidelser, rettssikkerhet for pasienter, medbestemmelserett, respekt og verdighet for de som opplever psykiske lidelser. På samme måte har Mental Helse Norge bidratt til å sette disse spørsmålene på den politiske dagsorden. Organisasjonen har bidratt til at psykiske lidelser diskuteres i det offentlige rom og derved også forstås som et samfunnsmessig fenomen. Både tidsskriftet "Sinn og samfunn" og organisasjonens nettsider er sentrale for ytringsfriheten ved å sikre et mangfold av kanaler ut til omverden. Organisasjonen og enkeltmedlemmer må også berømmes for sin utrettelige innsats for å skape en landsomfattende organisasjon med levende lokallag. Dette arbeidet er et vesentlig bidrag til ytrings- og organisasjonsfriheten i Norge og ikke minst praktiseringen av denne. For mange enkeltpersoner er det et vesentlig bidrag til egen frigjøring og opplevelse av selvrespekt og verdighet å kunne ta del i Mental Helse Norge. På samme måte har kontakttelefonen og alt lokalt arbeid bidratt til myndiggjøring og derigjennom lagt forholdene til rette for den frie ytring. Både organisasjonen og enkeltmedlemmer fortjener respekt og honnør for utholdenhet og kampvilje ved å ha opprettholdt og utviklet organisasjonen over 25 år. Dette gjelder både hvordan Mental Helse Norge er organisert og saker det arbeides med. Et ferskt eksempel på dette kan være at organisasjonen hadde ansvaret for innhold og gjennomføring av "Verdensdagen for psykisk helse" over hele landet.

Prisvinneren Mental Helse Norge framstår som en utrettelig forkjemper for å bedre forholdene til mennesker med psykiske lidelser og bidrar på en forbilledlig måte til å fremme den frie ytring og respekten for menneskeverdet i psykisk helsevern.

Årets pris tildeles Mental Helse Norge.